

Kulturdepartementet
Samfunns- og frivillighetsavdelingen
postmottak@kud.dep.no

Oslo, 5. mars 2015

Høring - Frivillighetserklæringen

Voksenopplæringsforbundet (VOFO) takker for muligheten til å gi høring på Frivillighetserklæringen.

Først vil vi berømme Kulturdepartementet for initiativet til å formulere en erklæring som skal være førende for samspillet mellom regjeringen og frivillig sektor.

Dernest vil vi vise til høringsuttalelsen fra Frivillighet Norge, som vi i alt vesentlig stiller oss bak. Vi vil imidlertid legge til et par punkter for egen regning:

Begrepsbruk

Samfunnet – og delvis også Erklæringen - benytter flere begreper om «Frivilligheten»:

Frivillig sektor

Ideell sektor

Tredje sektor

Frivillige organisasjoner

Frivilligheten

I erklæringen veksler man mellom ulike begreper, uten at vi ser noen annen begrunnelse for dette enn å variere språket. Likevel synes det som om «Frivilligheten» er det begrepet man samler seg om. Vi tror det er viktig med et bevisst forhold til begrepsbruken på feltet.

Begreper som «frivillige organisasjoner», «frivillig sektor» og «frivilligheten» har ulike konnotasjoner og forstås ulikt av mange. For eksempel, på side tre i høringsnotatet, under formål, heter det at «I utviklingen av frivillighetserklæringen har regjeringen lyttet til *frivillighetens* beskrivelse av...». Her ville det etter vår mening være mer presist å si «frivillige organisasjoner».

Vår forståelse er at den organisatoriske basis for frivillig sektor er *frivillige organisasjoner*, mens den utførende basis derimot kan beskrives som *frivilligheten*.

Det samme gjelder side fem, der det bl.a. heter at «... det må legges til rette for *frivillighetens* deltakelse i politiske prosesser». Det er etter vår mening frivillig sektor eller frivillige organisasjoner som deltar i politiske prosesser, ikke frivilligheten forstått som frivillig innsats. For eksempel: Frivilligsentraler formidler frivillig innsats/frivillighet, men som institusjoner oppfattes de ikke som en organisatorisk del av frivillig sektor.

Den litt unyanserte begrepsbruken går igjen flere steder, f.eks. på side 5: «Regjeringen anerkjenner *frivilligheten* som en viktig aktør i å løse samfunnsoppgaver.» Her igjen ville det være mer korrekt å si *frivillige organisasjoner* eller *frivillig sektor*.

For oss er dette viktige påpekninger, bl.a. fordi begrepet *frivillighet* lett kan assosieres med *veldedighet*, med det resultat at interesseorganisasjoner faller utenfor bevisstheten, mens hjelpeorganisasjoner faller innenfor. De er viktige, men frivillig sektor omfatter som kjent så mye mer.

Kunnskap og læring

I tillegg ønsker VOFO å styrke erklæringen på området kunnskap og læring.

På side 4 heter det at «Regjeringen anerkjenner frivillige organisasjoner som arenaer for deltakelse og demokratibyggning...» Her foreslår vi å legge til: «... arenaer for deltakelse, *læring* og demokratibyggning...»

På side 6 heter det at

«Regjeringen vil styrke kunnskap om frivillig sektor gjennom:...

... Å sørge for at kunnskap om frivillig sektor, sektorens samfunnsmessige betydning og kvalitet øker i den offentlige forvaltningen.»

VOFO foreslår følgende alternative formulering:

«Regjeringen vil styrke kunnskap om frivillig sektor gjennom:

... Å sørge for at kunnskapsbygging i frivillig sektor og sektorens betydning for samfunnet øker i offentlig forvaltning.»

VOFO har som nevnt gitt sin tilslutning til Frivillighet Norges høringsvar, men ønsker å komme med et lite, men viktig supplement. Under punkt 1 Grunnlag for samspill, underpunkt 2 nevner Frivillighet Norge noen viktige punkter, bl.a. at frivillig sektor skal være en

- «Arena for formell og uformell læring.»

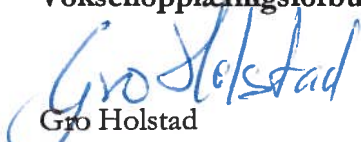
VOFO slutter seg fullt ut til intensjonen i punktet. Men utdanning og læring defineres gjerne i tre deler: formell, ikke-formell og uformell. Frivillig sektor er arena for alle tre, men har først og fremst sin identitet knyttet til ikke-formell læring. Vi foreslår derfor at punktet suppleres, slik:

- «Arena for formell, *ikke-formell* og uformell læring».

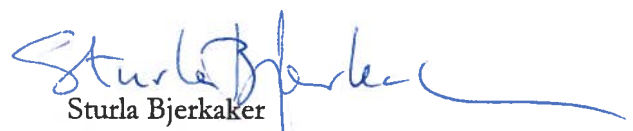
Lykke til med slutføringen av Frivillighetserklæringen.

Vennlig hilsen

Voksenopplæringsforbundet

Gro Holstad
Generalsekretær

Sturla Bjerkaker
Spesialrådgiver